

Załącznik nr 3
do Uchwały nr XLIV/220/10
Rady Gminy Kurzętnik
z dnia 20 maja 2010 r.

GMINA KURZĘTNIK

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKIE BAŁÓWKI na lata 2010 - 2017

Wielkie Bałówki, maj 2010

Spis treści

- I. Charakterystyka miejscowości
- II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości
- III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (Analiza SWOT)
- IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną
- V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

I. Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Wielkie Bałówki znajduje się w województwie warmińsko-mazurskim w powiecie nowomiejskim. Jest jedną z 18 miejscowości gminy Kurzętnik.

Wielkie Bałówki położone jest w malowniczej okolicy północno-zachodniej części gminy Kurzętnik. Miejscowość ta graniczy z następującymi wsiami: Wawrowice, Mikołajki, Tomaszewo, Małe Bałówki i Otręba. Wszystkie sąsiadujące z Wielkimi Bałówkami miejscowości leżą w granicach administracyjnych gminy Kurzętnik.

Rys. 1 Układ administracyjny powiatu nowomiejskiego

Rys. 2 Lokalizacja projektu w układzie administracyjnym gminy Kurzętnik

Rys historyczny

W 1884 r. Małe i Wielkie Bałówki występują jako jedna wieś w powiecie lubawskim, parafia Nowe Miasto Lubawskie. Według *Słownika geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* (Warszawa 1890-1902): „Bałówki, W. I M., niem. Ballowken, wś, powiat lubawski, niedaleko Nowegomiasta, par. Nowe Miasto”.

W 1905 r. było tu 86 budynków i 418 mieszkańców, a w 1921 r. – 70 budynków i 445 mieszkańców (łącznie z osadą Mała i wsią Wielka Osówka). Przed 1920 r. było 22 gospodarzy niemieckich, w późniejszych latach ich liczba zmniejszyła się o połowę.

Szkoła powstała jeszcze w XIX wieku. Pierwszym nauczycielem, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, został Jan Pestka z Otręby, który dochodził do szkoły w Wielkich Bałówkach. Wówczas uczyło się 64 dzieci polskich i 31 niemieckich. Do 1939 r. szkoła posiadała 4 oddziały.

8 czerwca 1921 r. przez wieś przejeżdżał naczelnik Józef Piłsudski. Witają go m.in. młodzież z okolicznych szkół, po uroczystym powitaniu okrzyk „Niech żyje Pan Naczelnik” wzniosł nauczyciel Stawicki.

W Wielkich Bałówkach mieścił się Urząd Stanu Cywilnego, a wieś była gminą do której należały: Wawrowice, Otręba, Wielka Osówka, Małe Bałówki, Kamionka, Wawrowice domena i Wielkie Bałówki.

Po wojnie organizowano we wsi m.in. PPR i SL. Ziemię poniemiecką przydzielono miejscowym gospodarzom oraz 6 gospodarzom przybyłym ze Wschodu. W 1947 r. powstało Koło Gospodyń Wiejskich. Powstała też szkoła 7-klasowa, której kierownikiem przez długie lata był Leon Pestka – syn Jana. W 1959 r. zbudowano w czynie społecznym wiejską świetlicę, zaczęła także działalność placówka pocztowo-telekomunikacyjna.

W 1960 r. rozebrano zabytkowy wiatrak.

Fot. 1 Tablica upamiętniająca budowę świetlicy wiejskiej

Uwarunkowania wynikające z położenia miejscowości

Podstawową funkcją jaką pełnią Wielkie Bałówki jest funkcja rolniczo-mieszkalna. Powierzchnia miejscowości wynosi 656,3947 ha, co stanowi 4,42% ogólnej powierzchni gminy. Struktura wykorzystania gruntów w Wielkich Bałówkach jest następująca:

Tab. 1 Struktura wykorzystania gruntów.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział % w ogólnej powierzchni miejscowości
1	Grunty orne	524,6935	79,93
2	Łąki trwałe	33,4018	5,09
3	Pastwiska trwałe	28,2487	4,30
4	Lasy	12,0610	1,84

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKIE BAŁÓWKI

5	Grunty zadrzewione i zakrzewione	2,21	0,34
6	Sady	6,6891	1,02
7	Nie użytki	19,0623	2,90
8	Drogi	12,446	1,90
9	Tereny mieszkaniowe	0,0985	0,02
10	Grunty rolne zabudowane	12,1086	1,84
11	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	0,400	0,06
12	Rowy	3,150	0,48
13	Inne tereny zabudowane	0,180	0,03
14	Tereny różne	0,0002	0,00
15	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,5350	0,08
16	Użytki kopalne	1,110	0,17
RAZEM		656,3947	100

Źródło: Opracowanie własne stan na dzień 25.01.2010 r.

Zdecydowanie największą powierzchnię zajmują grunty orne, bo prawie 80% całego obszaru miejscowości. W dalszej kolejności pod względem zajmowanej powierzchni są łąki i pastwiska oraz różnego rodzaju nieużytki.

Na dzień 04 stycznia 2010 r. wieś Wielkie Bałówki faktycznie zamieszkuje 368 mieszkańców. Pod względem liczby mieszkańców wieś Wielkie Bałówki należy do średnich miejscowości w gminie Kurzętnik.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w państwowych bądź prywatnych instytucjach czy zakładach oraz w gospodarstwie rolnym. Mniejsza liczba mieszkańców czerpie dochody z różnego typu świadczeń socjalnych jak renty, emerytury czy zasiłki dla bezrobotnych.

Główne dziedziny działalności lokalnych przedsiębiorców stanowią handel i usługi. Spośród podmiotów gospodarczych należy wymienić 2 sklepy spożywczo-przemysłowe oraz zakłady usług: budowlanych, remontowo-budowlanych, ślusarskich czy leśnych.

Wielkie Bałówki są wsią o układzie przydrożnicy. To najbardziej rozpowszechniony typ wsi o zabudowie rozciągniętej w dwóch zwartych rzędach po obu stronach drogi oraz o chaotycznym układzie dróg bocznych. Budynki położone w centrum mają estetyczny wygląd, w większości nie są to nowe budynki, ale stosunkowo zadbane. Na północnym skraju wsi znajduje się przydrożna kapliczka Matki Boskiej, która powstała około 1939 roku.

Fot. 2 Kapliczka Matki Boskiej

Do najważniejszych problemów wsi należy bezrobocie lokalnej społeczności oraz bieda. Pierwszy problem, czyli bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych. Często po skończeniu szkoły bezskutecznie poszukują pracy, czasami nawet przez kilka lat. Niejednokrotnie wyjeżdżają ze swojej miejscowości do dużych miast, aby tam znaleźć pracę. Jest to przyczyną wyludnienia się wsi oraz starzenia się jej mieszkańców.

Drugim ważnym problemem jest bieda dotycząca części mieszkańców wsi. Chodzi tu głównie o właścicieli małych upadających gospodarstw rolnych, które nie są w stanie sprostać obecnym wymaganiom stawianym w rolnictwie. Bieda wywołuje różne negatywne zjawiska, jak apatia społeczna i różnego rodzaju patologie.

Powyższe czynniki mają wpływ na dość niski standard życia w Wielkich Bałówkach. Połączone siły mieszkańców wsi oraz władz samorządowych gminy Kurzętnik dają jednak duże szanse na jego poprawę. Wykorzystanie istniejących atutów wsi wpłynąć ma na rozwój życia kulturalno-społecznego na terenie Wielkich Bałówek. Realizacja planowanych zadań inwestycyjnych niewątpliwie przyczyni się do odnowy, poprawy estetyki i rozwoju miejscowości. Przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną prowadzić mają do integracji mieszkańców obszarów wiejskich oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia.

II. Inwentaryzacja zasobów

Zasoby środowiska przyrodniczego

Środowisko naturalne Wielkich Bałówek należy do mało zanieczyszczonych. Na terenie wsi, ani w jej pobliżu nie ma dużych zakładów, które by zatrwały środowisko. Praktycznie jedynym źródłem zanieczyszczenia jest rolnictwo, które stosując różnego rodzaju nawozy sztuczne oraz środki ochrony roślin powoduje zanieczyszczenie wód gruntowych oraz powierzchniowych.

Na terenie miejscowości Wielkie Bałówki grunty orne zajmują 524,6935 ha, co stanowi prawie 80% powierzchni całej wsi. Przez północno-zachodnią część miejscowości przepływa rzeczka Czerwonka, która wpływa do Jeziora Wielkie Partęczyny.

Zasoby środowiska kulturowego

Na terenie miejscowości Wielkie Bałówki Państwowa Służba Ochrony Zabytków w Toruniu zewidencjonowała następujące obiekty o wartości kulturowej:

- szkoła podstawowa (murowana z cegły) z około 1900 r.,

Fot. 3 Budynek dawnej szkoły podstawowej

- zabudowa mieszkaniowa:
  - budynek nr 3 (murowany z cegły) z około 1932 r.,
  - budynek nr 4 (murowany z cegły) z około 1932 r.,
  - budynek nr 7 (murowany z cegły) z około 1900 r.,

Fot. 4 Widok na budynek nr 7

- budynek nr 8 (murowany z cegły) z około 1900 r.,
- budynek nr 13 (murowany z cegły, szczyty z drewna) z około 1901-10 r.,
- budynek nr 16 (murowany z cegły) z około 1876-1900 r.,

Fot. 5 Widok na budynek nr 16

- budynek nr 18 (murowany z cegły) z około 1910-20 r.,
- budynek nr 73 (murowany z cegły) z około 1911 r.,
- budynek nr 61 (murowany z cegły) z około 1901-10 r.,
- zabudowa mieszkaniowa z zabudową gospodarczą:

- budynek nr 10 (murowany z cegły) z około 1930-9 r. z oborą murowaną z cegły, z około 1930 r.,
- budynek nr 15 (murowany z cegły) z około 1876-1900 r. z oborą murowaną z cegły (szczyty z drewna) z około 1876-1900 r.

Obiekty i tereny

W Wielkich Bałówkach znajduje się budynek dawnej szkoły podstawowej z boiskiem szkolnym, remiza strażacka, świetlica wiejska, figurka Matki Boskiej, plac zabaw dla dzieci, dwa sklepy spożywczo-przemysłowe w tym jeden Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Kurzętnik z siedzibą w Marzęcicach. We wsi nie ma kościoła, mieszkańcy należą do parafii Tereszewo. Na zachodnim skraju miejscowości znajduje się poniemiecki cmentarz z początku XX wieku, który kryje szczątki Niemców mieszkających niegdyś w Wielkich Bałówkach.

Fot. 6 Świetlica wiejska

Aktualnie w Wielkich Bałówkach swoją siedzibę ma 14 podmiotów gospodarczych. Główne dziedziny działalności lokalnych przedsiębiorców stanowią handel i usługi. Spośród podmiotów gospodarczych należy wymienić 2 sklepy spożywczo-przemysłowe, zakłady usług: budowlanych, remontowo-budowlanych, ślusarskich, wynajmu nieruchomości czy usługi leśne.

Infrastruktura techniczna

Wieś Wielkie Bałówki posiada sieć wodociągową, energetyczną oraz telefonii stacjonarnej. Natomiast brak jest sieci kanalizacji sanitarnej. Przez tę miejscowość przebiega droga gminna o nawierzchni bitumicznej stanowiąca podstawę komunikacji w Wielkich Bałówkach. Istnieją również gruntowe drogi gminne.

Infrastruktura społeczna

W Wielkich Bałówkach prężnie działają zorganizowane grupy mieszkańców tzn. Koło Gospodyń Wiejskich z ponad 50-letnią tradycją liczące 22 panie, Ochotnicza Straż Pożarna licząca 32 ochotników, przy OSP działa również Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza (12 członków).

Fot. 7 Siedziba OSP

Członkinie KGW corocznie uczestniczą w konkursach wieńców dożynkowych na powiatowych i gminnych obchodach dożynkowych oraz wykonują wieńce w ramach dożynek parafialnych. Organizują również wspólne wyjazdy o charakterze kulturalnym związane z wymianą doświadczeń m. in. wyjazdy na seminaria pt. „Z ekologią na co dzień” odbywające się WODR w Przysieku, „Miodobranie Kurpiowskie” w Myszyńcu, Jesienne Targi Ogrodniczo-Nasienne w Starym Polu itp. Ponadto członkinie KGW Wielkie Bałówki przy współpracy z paniami z innych Kół organizują kursy i szkolenia z zakresu prowadzenia usług agroturystycznych, kwiaciarskich i bukiciarskich, pokazy z wykonania stroików świątecznych. Panie należące do KGW wraz z członkami Ochotniczej Straży Pożarnej oraz z aktywnie

działającymi mieszkańcami wsi obchodzą również uroczyste okolicznościowe święta: Dzień Seniora, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka itp.

Rolnictwo

Tereny wykorzystywane rolniczo zajmują obszar około 524,6935 ha. Jak wynika z ewidencji gruntów rolnych, prowadzonej w Urzędzie Gminy w Kurzętniku, w miejscowości Wielkie Bałówki znajduje się 84 gospodarstwa rolne. Wśród gospodarstw wyróżniamy głównie gospodarstwa małe i średnie. W zdecydowanej mniejszości (5,95%) znajdują się gospodarstwa, których powierzchnia kształtuje się w granicach od 20 do 50 ha. Na terenie wsi Wielkie Bałówki obecnie działa 5 takich gospodarstw, brak jest natomiast gospodarstw powyżej 50 ha.

Na obszarze tej miejscowości przeważają gleby V, IV a, IV b klasy bonitacyjnej, znacznie mniejszą powierzchnię stanowią gleby klasy VI i III b, natomiast gleby klasy III a zajmują niewielki obszar wsi.

Tab. 2 Charakterystyka gospodarstw pod względem powierzchni.

	Powierzchnia [ha]						Razem
	do 0,5	0,5-2	2-5	5-10	10-20	20-50	
Liczba gospodarstw	16	18	11	18	16	5	84
udział procentowy [%]	19,05	21,43	13,1	21,43	19,05	5,95	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Kurzętnik

III. Ocena mocnych i słabych stron (Analiza SWOT)

Poprzez Analizę SWOT dokonano oceny mocnych i słabych stron miejscowości Wielkie Bałówki oraz jej szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Pozwala to na określenie obecnej sytuacji miejscowości oraz przyszłych kierunków jej rozwoju.

Mocne strony

- dobra współpraca z samorządem gminy,
- kapitał społeczny (osoby chętne do działania) oraz kultywowania aktywności w lokalnych organizacjach (m.in. Koło Gospodyń Wiejskich),
- aktywnie działająca Ochotnicza Straż Pożarna,
- sprawny dowóz dzieci do szkół,
- brak przemysłu silnie zanieczyszczającego środowisko,
- atrakcyjne, nieskażone środowisko naturalne,
- system segregacji śmieci,
- prawidłowo rozwinięte usługi i handel,
- rozwój zakładów rzemieślniczych,
- plac zabaw dla dzieci - miejsce rekreacji i wypoczynku dla najmłodszych mieszkańców wsi,
- wyremontowana droga dojazdowa do miejscowości,
- oświetlenie głównego ciągu komunikacyjnego we wsi,
- miejscowość wyposażona w sieć wodociagową, energetyczną i telekomunikacyjną.

Słabe strony

- brak wyremontowanego i atrakcyjnego miejsca spędzania wolnego czasu,
- brak kanalizacji,
- brak miejsca do czynnego uprawiania sportu,
- brak interesujących ścieżek pieszych i rowerowych,
- mały procent lasów w ogólnej powierzchni miejscowości,
- słabo rozwinięta komunikacja PKS,
- duża odległość od centrów kultury, siedziby władz gminy, ośrodka zdrowia,
- brak kawiarenki internetowej,
- mało atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży,
- niski poziom świadomości ekologicznej, szczególnie wśród dorosłych,
- mało skuteczny system informacji, promocji i poradnictwa.

Szanse

- budowa kanalizacji sanitarnej,
- remont z rozbudową świetlicy wiejskiej,
- budowa chodników na terenie miejscowości,
- przebudowa gruntowej drogi gminnej Wielkie Bałówki – Lipowy Dwór,
- różne, zewnętrzne źródła wsparcia inicjatyw społeczno-gospodarczych,
- rozwój rolnictwa ekologicznego,
- zalesianie nieużytków i gruntów klas V i VI,
- powszechnie dostępny Internet,
- pozyskiwanie środków z funduszy unijnych,
- dbałość ogółu mieszkańców o środowisko i estetykę,
- promocja gminy i miejscowości, jej pozytywny wizerunek.

Zagrożenia

- niska dochodowość z pracy w rolnictwie,
- rosnące bezrobocie,
- migracje młodzieży do miast,
- migracja młodzieży do pracy za granicę,
- zaniechanie tradycyjnych metod produkcji rolniczej, odejście ludzi od uprawy roli, odłogowanie pól,
- ubożenie społeczeństwa spowodowane brakiem opłacalności produkcji rolnej,
- trudności ze zbytem wyrobów,
- brak środków własnych na realizację zamierzeń.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną planowane do realizacji w miejscowości Wielkie Bałówki w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, zmierzają do rozwoju życia kulturalno-społecznego, podniesienia standardu życia, bezpieczeństwa mieszkańców, poprawy estetyki wsi i jej promocji.

Spośród wielu kierunków odnowy i rozwoju Wielkich Bałówek należy wyróżnić w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów następujące zadania i przedsięwzięcia:

Zadanie inwestycyjne	1. Remont z rozbudową i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wielkich Bałówkach
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	<p>Przedmiotem projektu jest remont z rozbudową i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielkie Bałówki. Zadanie polega m.in. na wymianie pokrycia dachowego z wykonaniem zadaszenia nad tarasem i głównym wejściem do budynku, modernizacji zaplecza kuchni, wymianie stolarki drzwiowej, robotach remontowo-budowlanych wewnętrznych, ociepleniu ścian i robotach elewacyjnych oraz modernizacji ogrzewania pomieszczenia świetlicy, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji elektrycznej wraz z nagłośnieniem. Ponadto planowany jest zakup wyposażenia (krzesła, stoły, nagłośnienie, szafa chłodnicza). W miejsce jednego okna w sali wstawione zostaną drzwi balkonowe do bezpośredniego wejścia na taras. W obrębie nowego zadaszenia wykończenie posadzki przewidziano w formie nawierzchni z kostki betonowej.</p> <p>Realizacja zadania umożliwi mieszkańcom organizowanie imprez i spotkań kulturalnych, integrujących społeczność wiejską. Odnowiona świetlica będzie stanowić atrakcyjne miejsce spędzania wolnego czasu. Projekt ten ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Wyremontowana i zmodernizowana oraz odpowiednio wyposażona świetlica będzie stanowić wizytówkę wsi.</p>
Termin realizacji	2010
Szacowany koszt brutto/źródło pozyskania	400 000,00 PLN środki PROW, środki własne
Cele	poprawa estetyki wsi, stworzenie atrakcyjnego miejsca spędzania wolnego czasu, integracja społeczności lokalnej, wymiana pokrycia dachowego z eternitu na blachodachówkę, rozbudowa świetlicy o zadaszenie nad tarasem

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKIE BAŁÓWKI

Zadanie inwestycyjne	2. Remont drogi gminnej Wielkie Bałówki – Lipowy Dwór
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W ramach zadania planuje się remont nawierzchni na odcinku od skrzyżowania dróg gminnych w msc. Wielkie Bałówki do msc. Lipowy Dwór do skrzyżowania z drogą wojewódzką. Obecnie droga znajduje się w złym stanie technicznym (zniszczona nawierzchnia żwirowa, brak poboczy, zjazdy na pola i do gospodarstwa nie są urządzone, zamulone i zakrzaczone przydrożne rowy), w związku z tym ruch odbywający się po niej wymuszony jest jedynie najpilniejszymi potrzebami komunikacyjnymi.
Termin realizacji	2011
Szacowany koszt/źródło pozyskania	900 000 PLN środki własne
Cele	zmiana nawierzchni gruntowej na nawierzchnię bitumiczną, poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego, poprawa parametrów technicznych drogi, zwiększenie płynności ruchu, urządzenie i wzmocnienie konstrukcji zjazdów do posesji

Zadanie inwestycyjne	3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Wielkich Bałówkach.
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W ramach niniejszego zadania inwestycyjnego planuje się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowań oddalonych od centrum wsi. Realizacja zadania niewątpliwie przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego tej miejscowości.
Termin realizacji	2010-2017
Szacowany koszt/źródło pozyskania	200 000 PLN środki własne, środki zewnętrzne
Cele	poprawa stanu środowiska naturalnego

Zadanie inwestycyjne	4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Wielkie Bałówki
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Celem planowanej operacji jest kompleksowe uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miejscowości Wielkie Bałówki poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej. Realizacja projektu wpłynie na poprawę warunków życia i zdrowia mieszkańców dzięki ograniczeniu ich kontaktu ze ściekami oraz emisji uciążliwych zapachów.
Termin realizacji	2013-2015

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKIE BAŁÓWKI

Szacowany koszt/źródło pozyskania	5 000 000 PLN środki własne, środki zewnętrzne
Cele	uporządkowanie gospodarki ściekowej, ochrona środowiska naturalnego, poprawa warunków i życia i zdrowia mieszkańców, eliminacja przenikania ścieków do wód gruntowych z nieszczelnych szamb

Zadanie inwestycyjne	5. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Niniejsze zadanie inwestycyjne polega na rozbudowie i modernizacji oświetlenia ulicznego w miejscowości Wielkie Bałówki. Realizacja zadania niewątpliwie przyczyni się do poprawy warunków bezpieczeństwa mieszkańców wsi.
Termin realizacji	2012-2013
Szacowany koszt/źródło pozyskania	90 000 PLN środki własne
Cele	zapewnienia bezpieczeństwa osobom pieszym i rowerzystom, poprawa widoczności

Zadanie inwestycyjne	6. Realizacja zadań z zakresu małej infrastruktury
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Przedsięwzięcie ma na celu poprawę estetyki miejscowości i warunków życia ludności oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego w miejscowości. Planuje się projekty w zakresie wyposażenia i remontu placu zabaw, remontu lub konserwacji obiektów rekreacyjnych i historycznych przeznaczonych do odpoczynku mieszkańców wsi, zagospodarowania centrum wsi oraz modernizację małej infrastruktury turystycznej.
Termin realizacji	2010-2017
Szacowany koszt/źródło pozyskania	15 000 PLN środki własne, środki zewnętrzne
Cele	poprawa warunków życia ludności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprawa estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości

Przedsięwzięcie aktywizujące społeczność lokalną	7. Integracja mieszkańców miejscowości Wielkie Bałówki.
--	--

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKIE BAŁÓWKI

Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Przedsięwzięcie ma na celu pobudzenie aktywności społeczności wiejskich poprzez organizowanie festynów, konkursów, festiwali, wystaw, pokazów, warsztatów lub innych nowatorskich inicjatyw prowadzących do integracji mieszkańców obszarów wiejskich. Na lokalne imprezy zapraszane będą zespoły muzyczne i inne grupy artystyczne umilające spędzanie wolnego czasu.
Termin realizacji	2010-2017
Szacowany koszt/źródło pozyskania	15 000 PLN środki własne, środki zewnętrzne
Cele	integracja mieszkańców, aktywizacja dzieci i młodzieży ze środowiska lokalnego, propagowanie twórczości artystycznej

Przedsięwzięcie aktywizujące społeczność lokalną	8. Promocja wsi Wielkie Bałówki.
Wnioskodawca	Gmina Kurzętnik
Opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Organizowanie działań pobudzających mieszkańców do promocji lokalnych produktów twórczości, tradycji, dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego obszarów wiejskich. Uczestniczenie w wystawach, konkursach i pokazach mających na celu promocję warmińsko-mazurskich tradycji kulinarnych i ludowych oraz dziedzictwa kulturowego. Potrzeba realizacji działań w tym zakresie podyktowana jest chęcią popularyzacji małej ojczyzny.
Termin realizacji	2010-2017
Szacowany koszt/źródło pozyskania	15 000 PLN środki własne, środki zewnętrzne
Cele	wypromowanie miejscowości i jej walorów kulturalnych na obszarze kraju i zagranicą

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

Wielkie Bałówki należą do wsi o układzie przydrożnicy tzn. są wsią o zabudowie rozciągniętej w dwóch zwartych rzędach po obu stronach drogi oraz o chaotycznym układzie dróg bocznych. Ze względu na typ układu urbanistycznego, w miejscowości brak jest wyraźnego centrum – kościoła, rynku czy centralnego deptaku. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne obejmuje obiekty takie jak: świetlica wiejska, remiza OSP, plac zabaw i przydrożna kapliczka.

Fot. 8 Centrum wsi

Świetlica wiejska

Świetlica położona jest w centrum wsi na działkach nr 83/2 i 83/4. Jest to budynek wolnostojący, parterowy i niepodpiwniczony z dwuspadowym dachem krytym eternitem. Aktualnie budynek posiada ogrzewanie piecowe. W świetlicy znajdują się sala główna, kuchnia, zaplecze, chłodnia, sanitariaty oraz poddasze użytkowe - strych.

W świetlicy organizowane są różnego rodzaju imprezy i bale okolicznościowe m.in. zabawy karnawałowe, sylwestrowe, walentynkowe czy andrzejkowe, na których licznie i chętnie bawią się mieszkańcy Wielkich Bałówek i okolic. Ponadto prężnie działające zorganizowane grupy mieszkańców tj. Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna uroczyście obchodzą okolicznościowe święta takie jak Dzień Seniora, Dzień Kobiet, Dzień Strażaka, Dzień Babci i Dziadka itp., licznie gromadząc w świetlicy mieszkańców miejscowości. Niewątpliwie świetlica wiejska należy do miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie obiektu w centrum wsi oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Ponadto planowany remont z rozbudową i wyposażeniem świetlicy wpłyną na atrakcyjność obiektu. Z inicjatywy mieszkańców w ramach Funduszu Sołeckiego w budynku świetlicy planuje się utworzenie lokalnej siłowni poprzez zakup sprzętu do aerobiku, co dodatkowo sprzyjać będzie nawiązywaniu kontaktów, zintegruje społeczność wiejską oraz stanowić będzie atrakcyjne miejsce spędzania wolnego czasu dla mieszkańców Wielkich Bałówek.

Remiza OSP

Remiza położona jest w centrum wsi na działce nr 113/1, naprzeciwko świetlicy wiejskiej w Wielkich Bałówkach. Budynek remizy jest obiektem wolnostojącym, parterowym i niepodpiwniczony. Dach dwuspadowy pokryty jest papą. W remizie znajduje się biuro, magazyn, garaż, warsztat oraz magazyn paliw i smarów. W Wielkich Bałówkach prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna oraz Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Członkowie OSP uczestniczą w ćwiczeniach i treningach, wraz z członkiniami KGW oraz aktywnie działającymi mieszkańcami wsi organizują uroczyście okolicznościowe święta m.in. Dzień Strażaka, Dzień Seniora, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, co sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych oraz integracji mieszkańców.

Plac zabaw

Plac zabaw znajduje się na terenie dawnej szkoły podstawowej w Wielkich Bałówkach, w jego skład wchodzi: zestaw główny ze zjeżdżalnią, piaskownica, huśtawka podwójna oraz huśtawka ważka. Obiekt ten stanowi miejsce, gdzie dzieci aktywnie spędzają czas i czują się bezpiecznie a opiekunowie mogą być pewni, że dzieciom nic nie zagraża. Plac zabaw poprzez swoją dostępność i funkcję wpływa na zaspokojenie potrzeb społecznych oraz sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Przydrożna kapliczka

Charakterystycznym elementem krajobrazu Wielkich Bałówek jest usytuowana na północnym skraju wsi przydrożna kapliczka Matki Boskiej, która powstała około 1939 roku. W miejscowości nie ma kościoła, więc kapliczka spełnia ważną funkcję sakralną i kultową. Przy obiekcie tym mieszkańcy gromadzą się na nabożeństwa majowe, śpiewają pieśni religijne oraz wspólnie odmawiają modlitwy różańcowe.